

Kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam hiện nay: Thực trạng và triển vọng

CÁC CHỮ VIẾT TẮT

- Các công ty xuyên quốc gia:	TNCs
- Chủ nghĩa xã hội:	CNXH
- Chủ nghĩa tư bản:	CNTB
- Công nghiệp hoá, hiện đại hoá:	CNH, HĐH
- Doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài:	DNCVĐTNN
- Đầu tư nước ngoài:	ĐTNN
- Đầu tư trực tiếp:	FDI
- Đầu tư gián tiếp:	FPI
- Kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài:	FIE
- Nguồn nhân lực:	NNL
- Thành phần kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài:	TP FIE
- Xã hội chủ nghĩa:	XHCN

MỤC LỤC

	Trang
MỞ ĐẦU	1
Chương I: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ KINH TẾ CÓ VỐN ĐẦU TƯ NƯỚC NGOÀI (FIE) TRONG NỀN KINH TẾ THỊ TRƯỜNG ĐỊNH HƯỚNG XÃ HỘI CHỦ NGHĨA Ở VIỆT NAM	5
<i>1.1. Nguồn gốc và bản chất của FIE ở Việt Nam hiện nay</i>	5
1.1.1- Nguồn gốc ra đời của FIE: cơ sở lý luận	5
1.1.2- Bản chất của FIE	27
<i>1.2- Kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài: các hình thức tồn tại và đặc trưng kinh tế của nó</i>	38
1.2.1- Doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài - hình thức tồn tại phổ biến của FIE ở Việt Nam	38
1.2.2- Các hình thức tồn tại phổ biến của DNCVĐTNN ở Việt Nam	42
2.1.3- Đặc thù của doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài ở Việt Nam	46
Chương 2: THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN VÀ SỬ DỤNG KINH TẾ CÓ VỐN ĐẦU TƯ NƯỚC NGOÀI Ở VIỆT NAM TỪ NĂM 1988 ĐẾN NĂM 2005	50
<i>2.1- Thực trạng hoạt động của FIE trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam</i>	50
2.1.1. Tình hình chung về đăng ký, thực hiện vốn FDI và phát triển khu vực FIE qua các thời kỳ từ 1988 – 2005	51
2.1.2- Thực trạng hoạt động của các dự án và sự hình thành khu vực FIE theo cơ cấu ngành, vùng trong nền kinh tế Việt Nam từ 1988 đến nay	57
2.1.3. Thực trạng hình thành các DNCVĐTNN trong khu vực FIE theo các hình thức đầu tư	68
2.1.4. Thực trạng về thị trường và đối tác trong hình thành khu vực FIE ở Việt Nam	70
<i>2.2. Đánh giá tổng quát hoạt động của Kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài ở Việt Nam</i>	71
2.2.1. Những thành tựu đạt được	71
2.2.2- Những hạn chế và nguyên nhân	82
Chương 3: VAI TRÒ CƠ BẢN CỦA KHU VỰC FIE TRONG NỀN KINH TẾ THỊ TRƯỜNG ĐỊNH HƯỚNG XHCN Ở VIỆT NAM	89

3.1. <i>khu vực kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài (FIE) trong việc hoàn thiện thể chế thị trường và hình thành đồng bộ các loại thị trường trong nền kinh tế Việt Nam</i>	90
3.1.1. Khu vực FIE trong việc hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam.	90
3.1.2. Khu vực FIE trong phát triển và hoàn thiện các loại thị trường ở Việt Nam, đặc biệt là thị trường lao động, thị trường du lịch và thị trường bất động sản.	105
3.2. <i>Vai trò của khu vực fie trong chuyển giao công nghệ thúc đẩy CNH, HĐH và mở rộng hợp tác, phân công lao động quốc tế của Việt Nam</i>	115
3.2.1. Lợi thế của khu vực FIE trong liên kết, liên doanh thúc đẩy CNH, HĐH và khai thác tiềm năng đất nước	115
3.2.2- Khu vực FIE trong tiếp cận và sử dụng các nguồn vốn và công nghệ của các nước	119
3.2.3. Khu vực FIE trong chiếm lĩnh và khai thác thị trường khu vực và quốc tế	123
3.3. <i>khu vực FIE trong phát triển khai thác và sử dụng nguồn nhân lực ở Việt Nam</i>	127
3.3.1. Khu vực FIE tạo việc làm, tăng thu nhập cho lao động Việt Nam	127
3.3.2. Khu vực FIE tham gia vào quá trình chuyển dịch cơ cấu lao động theo hướng CNH, HĐH	130
3.3.3. Khu vực FIE góp phần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực của nước ta thông qua sử dụng, bồi dưỡng, đào tạo, đào tạo lại lực lượng lao động trực tiếp và lao động quản lý	131
3.3.4. Vai trò của khu vực FIE trong phát triển nguồn nhân lực cho tương lai của nền kinh tế Việt Nam	133
3.4. <i>Vai trò của khu vực fie trong việc thúc đẩy công nghiệp hóa, hiện đại hoá và phát triển kinh tế tri thức ở Việt Nam</i>	135
3.4.1. <i>Khu vực FIE trong xây dựng cơ sở vật chất cho nền kinh tế thị trường định hướng XHCN ở Việt Nam</i>	135
3.4.2. Khu vực FIE trong chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng tiếp cận kinh tế tri thức	138

Chương 4: KINH NGHIỆM MỘT SỐ NƯỚC TRONG THU HÚT VÀ SỬ

DỤNG KINH TẾ CÓ VỐN ĐẦU TƯ NƯỚC NGOÀI

	142
<i>4.1- Kinh nghiệm của Trung Quốc về thu hút và sử dụng kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài</i>	142
4.1.1- Tổng quan tình hình thu hút đầu tư và hình thành khu vực kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài của Trung Quốc	144
4.1.2- Một số kinh nghiệm rút ra qua thực tiễn thu hút đầu tư nước ngoài và sử dụng kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài của Trung Quốc	149
<i>4.2- Kinh nghiệm của Hàn Quốc về thu hút và sử dụng kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài</i>	162
4.2.1. Khái quát tình hình phát triển và sử dụng kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài của Hàn Quốc	162
4.2.2. Một số kinh nghiệm của Hàn Quốc trong phát triển và sử dụng kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài	166
<i>4.3- Kinh nghiệm thu hút và sử dụng kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài của Thái Lan</i>	175
4.3.1- Khái quát về thu hút và sử dụng kinh tế có vốn ĐTNN của Thái Lan	175
4.3.2- Những kinh nghiệm của Thái Lan về thu hút và sử dụng kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài	179
Chương 5: XU THẾ, TRIỂN VỌNG VÀ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN, SỬ DỤNG KINH TẾ CÓ VỐN ĐẦU TƯ NƯỚC NGOÀI Ở VIỆT NAM	188
<i>5.1. Xu thế và triển vọng của FIE ở Việt Nam</i>	188
5.1.1. Xu thế vận động của dòng FDI quốc tế trong bối cảnh TCH kinh tế mở rộng và tăng cường hội nhập của các quốc gia.	189
5.1.2. Xu thế và triển vọng trước mắt của khu vực FIE ở Việt Nam.	201
5.1.3. Triển vọng dài hạn trong phát triển của khu vực FIE ở Việt Nam	205
<i>5.2. Những quan điểm cơ bản về phát triển và sử dụng FIE trong nền kinh tế thị trường định hướng XHCN ở nước ta</i>	210
5.2.1. Đường lối và chính sách của ta là nhất quán coi FIE là một bộ phận của nền kinh tế Việt Nam trong thời kỳ quá độ lên CNXH	211
5.2.2. Phát triển bền vững, cân đối giữa các khu vực kinh tế trong nước và khu vực FIE, trong đó việc phát triển các khu vực kinh tế trong nước là quyết định và khu vực FIE là quan trọng	214
5.2.3. Hợp tác trên nguyên tắc bình đẳng, cùng có lợi	215

5.2.4. Lấy hiệu quả kinh tế – xã hội là tiêu chuẩn cao nhất (tối đa hoá lợi ích cho các bên)	216
5.2.5- Lựa chọn hình thức hợp tác đầu tư phù hợp với điều kiện kinh tế xã hội Việt Nam	217
5.2.6- Phải mềm dẻo quan tâm đến đặc trưng cơ chế quản lý DNCV ĐTNN	218
5.3- <i>Những giải pháp phát triển, mở rộng và sử dụng FIE để phát triển kinh tế ở Việt Nam</i>	218
5.3.1. Môi trường đầu tư và các nhân tố cấu thành	218
5.3.2. Các giải pháp hoàn thiện đối với môi trường cứng	221
5.3.3. Các giải pháp hoàn thiện môi trường mềm nhằm thu hút và phát triển khu vực FIE	222
KẾT LUẬN	240
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	244